

dat hij zelf  
de juist-  
leen maar  
goen wijs-  
agen beand-  
d der wijs-  
n, zaak en

die posi-  
d kan men  
rof Vollen-  
vinistischer  
r af staan  
opvattingen,  
if te leilen,  
eke, theolo-  
volgens dat

lezen van  
an „art. 2“  
nde en ge-  
iet, behalve  
wel vrijuit  
t, doch niet  
gerekend.  
oen krijgen  
ad bewijs te  
nog nderen  
wezen door  
oek uit den  
ob gekozen  
nbaring  
Levens wil-  
men zelf. Zoo  
ek van bo-  
a teminste  
dualistische  
u aanvaar-  
uwens, het  
aanvaarden  
schen over  
en de „vol-  
i een onbe-

e doen krij-  
ken in deze  
of af en toe  
id zoo één,  
n, dat „de  
ed der ken-  
I“. Het kan  
kring aan  
hen verteld  
leen omdat  
e omdat dr  
optreden in  
een nieuwe  
en ons „op-  
oproep tot  
n beejie or-  
en en Kant  
it men van-  
en 3 beoor-  
ilosophen  
et uw „oos-  
a gaan: we  
Assen heeft  
eft dat niet  
sonde over

ar redenee-  
den ze niet  
met groote  
ylvis (dr v.

ing „loslaat“  
tet gerefor-  
— in den  
gingen ge-

pper als de  
ver de ken-  
r, bewijzen,  
in voor zijn  
v Jakob een

worpen.  
te tegen de  
r de conse-  
n van eer-  
bewijst in  
We lezen:

en schorste  
ndysverhaal  
t zich niet  
kwam men  
deze schor-  
Kerkenorde,  
orden, zoo-  
terecht Dr  
orde kende  
gen alleen  
hem af te  
r dit recht  
lenen, was  
isch mocht  
thelgk was  
inneer men  
in de 16e  
vastgesteld,  
igd hadden,  
efend over

ambtsdragers, wanneer deze in leer of leven afwijken; men kleemde zich aan de letter van de Kerkenorde vast. Indien onze kerkelijke vergaderingen zich naar aan die letter hadden gehouden, dan zou men zich aan haar rechtspraak onderworpen hebben.

Intusschen heeft het verder verloop wel getoond, hoe weinig ernstig dit bezwaar was. Want bij de daarop volgende procedures van De van den Brink en De Smelik heeft niet de Synode, maar de Classis, die de zaak te behandelen had, eerst de schorsing en daarna de afzetting uitgesproken. Zelfs indien men aan de Classis op grond van Art. 79 K.O. het recht zou willen ontzeggen een predikant te schorsen, omdat dit recht toekomt aan den Kerkeraad, dan kan er toch geen twijfel over bestaan, dat volgens hetzelfde artikel het recht van afzetting aan de Classis toekomt. Toch hebben noch De van den Brink noch De Smelik zich aan dit afzettingvonnis onderworpen. Bij De van den Brink kon nog als verontschuldiging gelden, dat zijn Kerkeraad in meerderheid noch deze schorsing noch deze afzetting erkennen wilde, maar bij De Smelik was zelfs hiervan geen sprake; de meerderheid van zijn Kerkeraad ging niet met hem mede. En in het protest door de bezwaarde broeders te Tienhoven ingezonden, kwam nu het nieuwe kerkrechtelijk argument voor den dag, dat een Classis geen recht over een predikant mocht uitoefenen, maar dat de roeping van den Kerkeraad was. Omdat niet de Kerkeraad maar de Classis censuur had uitgesproken, was deze censuur onwettig en behoeft de predikant zich daaraan niet te onderwerpen.

Dat dit nieuwe kerkrechtelijke standpunt lijnrecht in strijd is met onze Kerkenorde is duidelijk, want in Artikel 79 staat juist, dat een Kerkeraad een predikant niet afzetten mag, maar het oordeel daarover aan de Classis toekomt. Het kon echter zijn, dat onze Kerkenorde op dit punt hiërarchisch is, de zelfstandigheid der plaatselijke kerk aan handen legt, haar berooft van een door Christus haar geschonken recht en men daarom weigde aan deze bepaling zich te houden. Niet de Classis, maar de Kerkeraad moest dus tucht over de predikanten uitoefenen en die tucht zou dan wel wettig en geldig zijn.

Maar in Oudenisphum doet zich thans het geval voor, dat niet de Classis, maar de Kerkeraad den Dienaar des Woords schorst. Dat dit geschied is op advies van de Classis, verandert aan de zaak niets. Zelfs de meest consequente Independent heeft nooit durven beweren, dat een Classis geen advies mag geven. Onze Kerkenorde laat zelfs geen censuur over gemeenteleden toe zonder dat vooraf advies van de Classis is gevraagd, voordat men tot de excommunicatie overgaat. In dit advies der Classis kan het bezwaar dus niet schuilen. Ook niet daarin, dat naar Art. 79 onzer K.O. de medewerking was gevraagd van een naburige Kerk, want ook aan dezen regel had de Kerkeraad zich gehouden. En toch ziet men ook hier, dat de predikant De Vermeer zich aan deze schorsing niet onderwerpt, maar gesteund door enkele ambtsdragers en een deel der gemeente zich in zijn ambt handhaaft.

Zoo heette het eerst: dat de Synode tucht oefende was onrecht, de Classis had het moeten doen. Toen daarna de Classis het deed: de Classis mag het niet doen, de macht om tucht te oefenen komt alleen aan den Kerkeraad toe. En toen nu de Kerkeraad zijn predikant schorst, stoorde men zich ook aan die schorsing niet.

Wat blijft er nu van het zoo breed uitgemeten kerkrechtelijk bezwaar over? Zelfs wanneer onze Kerk den weg bewandelen, die volgens deze bezwaarden kerkrechtelijk alleen de juiste zou wezen, is het resultaat precies hetzelfde. Men onderwerpt zich aan geen kerkelijk oordeel, zelfs niet van den Kerkeraad. Wat bestaat is het eigen oordeel alleen.

Wat Scrooge leert en niet leert. De P. Deddens schrijft in de „Geref. Kh. v. Rijswijk“:

Natuurlijk, lezer, kent ge Scrooge, uit Dickens' Christmas Carol, het Kerstlied in proza. Onwillekeurig neemt ge in deze donkere December-dagen dit klassieke boekje in een verloren oogblik weer ter hand om te genieten van de bijzonder fijne teekening, die de schrijver ons van den eenzamen, vrekkingen, gemelijken Londenschen koopman ontwerpt.

Scrooge — de kou komt ons tegemoet, als Dickens ons hem voorstelt. Daar staat hij: hard en scherp als vuursteen, waaruit het staal nooit één vonk van edelmoedigheid had kunnen te voorschijn roepen. De temperatuur van zijn innerlijk leven is gedaald beneden het vriespunt, en zijn gelaat is de trouwe spiegel van zijn ziel: zijn trekken zijn verstijfd, de kou heeft zijn spitse neus samengeknepen, zijn oogen rood en zijn dunne lippen blauw gekleurd, zijn stem heeft het geluid van een roestigen sleutel, die in het slot wordt omgedraaid. Op zijn hoofd een vorstig wit, zijn hoven zijn oogen, op zijn scherp geteekende kin. Hij gaat over straat, niemand spreekt hem in 't voorbijgaan vriendelijk aan, geen bedelaar houdt voor hem de hand op, geen kind waagt het hem te vragen, hoe laat het is, geen vreemdeling verlangt van hem eenige inlichting over den te volgen weg. De honden der blinden trekken hun meesters bij zijn nadering ter zijde en kwispelen met hun staart, alsof ze zeggen wilden: geen oog is beter dan een boos oog, sombere sinjeur! Hij zit op zijn kantoor, den avond voor Kerstmis en hij aanuwt zijn neef af, die hem tegen den volgende dag te eten vraagt, hij beschuldigt zijn armen klerk van diefstal, omdat deze ieder jaar op 25 December vrijaf wil hebben en toch voor dien dag zijn loon begeert, en de heeren van het Comité, dat Kerstgaven inzamelt voor de armen, krijgen niet slechts nul op 't request, maar op hun aandringen informeert hij, of er geen gevangenen meer zijn en armhuizen en of de tredmolen en de armenwet niet meer in werking zijn. „Ja? O, ik was bang, door wat u zooveel gezegd hebt, dat 't een of ander hen in hun nuttigen loop had gestoord. Ik ben heel blij te hooren, dat dit niet het geval is.“

Scrooge — 't mag waar zijn, dat Dickens altijd typen teekent, niet zonder overdrijving, maar viel Scrooge's schaduw nooit over ons pad?

Doch hoeveel is van hem te leeren!

Want hij blijft de oude Scrooge niet. In den Kerstmisnacht verschijnt hem zijn oude, voor 7 jaar gestorven compagnon, Jacob Marley, bij zijn leven even gierig en schrauberig als hij zelf. Een spookverschijning. Scrooge kan door hem heen zien en nu blijkt het hem waar te zijn, wat bij Marley's leven van hem verteld werd: zijn oude partner heeft geen ingewanden (geen hart, geen medelijden). Scrooge kan dwars door hem heen zien, zoodat hij duidelijk de twee knopen van Marley's jas aan den achterkant kan waarnemen. 't Is Marley in zijn gewone kleeren en hij heeft een opgevuwen zakdoek om zijn hoofd, maar, als hij die losknoot, valt zijn onderkaak laag op de borst. 't Is Marley, maar die nu als gebodene de straf voor zijn verleden draagt: een lange kelen is als een staart om hem heengewonden, en de kelen bestaan uit geldkisten, sleutels, hangsloten, groothoeken, neten en zware beuzen, uit staal gedreven. De verschijning spreekt: „O, gebonden en dubbelgeboorde gevangene... Niet te weten, dat geen eeuwigheid van berouw kan vergoeden de misbruikte kansen van het leven! Zoo was ook ik eens! Zoo was ik!“

„Maar je waart toch altijd een goed zakenman, Jacob!“

„Zaken?“ riep de verschijning handenwringend. „De menscheid was mijn zaak, het gemeenbest was mijn zaak: liefdadigheid, barmhartigheid, medelijden, welwillendheid, waren mijn zaken. Mijn handelszaak was maar een druppel water in den uitgebreiden oceaan van mijn zaken!“

En dan komen, na Marley, de drie geesten van het verleden, het heden en de toekomst; zij toonen Scrooge wat hij was, wat hij mist, wat hij eens zijn zal: een arme doode, die onbetreurd daalt in zijn graf...

Als hij ontwaakt, is Scrooge de oude Scrooge niet meer. Die Kerstmisnacht heeft wonderen aan hem gedaan. Hij is eenvoudig niet meer te herkennen. Hij maakt zich vrienden, hij doet wel, waar hij kan, hij wordt den armen tot een vader. Scrooge gaat verstaan, wat leven is.

Ja, van Scrooge is veel te leeren.

Hij leert ons, dat niemand zichzelf mag leven, dat de mensch armer wordt, naarmate het egoïsme bevreemding zoekt, dat de gierige een levend doode gelijk wordt. Maar hij leert ook, dat de mensch kan veranderen, dat lang sluimerende edeler beseffen nog kunnen ontwaken, dat ook van den schijnbaar onverbeterlijke, de hoop niet moet vluchten. Hij leert ons, dat wij er zijn om anderen, dat menscheit zijn beteekent deel-nemen, dat geven rijk maakt en weldoen wil zeggen: genieten.

Zeker, hij leert ons veel, de oude Scrooge.

Eén ding leert hij ons echter niet.

Hij leert ons niet: het ware beginsel der liefdadigheid.

Hij leert ons niet, om wiens wil wij gaarne geven.

Want wij geven niet eerst om der menschen wil, wij geven om Christus' wil.

In de geschiedenis van Scrooge wordt één figuur gemist.

Het is de Christus.

Scrooge is veranderd en mensch geworden, maar de ware mensch is hij niet — van wedergeboorte naar den zin der Schrift valt hier de sprake niet.

Daarom ziet hij in 't eind enkel der menschen elende — meer niet.

Lezer, gij ziet toch meer? Ja, leer wel uit Scrooge's geschiedenis, dat uw handelszaak niet alles is in den onmetelijken oceaan van uw zaken. Doch, als gij de behoeften met hun nooden voor u ziet, zie dan toe, wie achter hen staat. Het is Jezus. Hij vraagt: Wilt gij om Mijns Naams wil voor hen zorg dragen?

Laat ons antwoord maar kort zijn.

Laat het maar wezen: Om Uws Naams wil, Heere. Dat is het rechte beginsel onzer liefdadigheid.

Als het heilige ernst was...

Zooals men weet, zingt ook „De Wekker“ af en toe mee in het lied, waarvan het refrein luidt: niet Assen. We lezen:

De Synode zegt te staan voor de letterlijke opvatting der Heilige Schrift, omdat... zij een rapport schreef over Genesis 2 en 3. Maar wanneer een man als Dr Wielenga de Synode vraagt, hoe zij dan denkt over Genesis 1, dat door onderscheidene voormannen in de Geref. Kerken wordt aangerand in zijn letterlijke beteekenis, dan wordt hij en anderen met hem van de deur gewezen met het kille antwoord: „niet aan de orde“. Wie zulk een dood formalisme huldigt, moet niet zoo groot woord in dien lande voeren van op te komen voor het onverzwakt handhaven van Gods Woord. Wanneer het deze Synode heilige ernst was, waarom dan nu geen buitengewone Synode voor Genesis 1. Of is dit hoofdstuk die moeite niet waard? Of zijn er geen aanwijzingen te over, die er op aandringen, dat de Synode zich ook op dit punt eens klaar en duidelijk uitspreke.

Docent v. d. Schuit speelt wat gemakkelijk met vuur. Als men in een proces, dat over een bepaalde zaak handelt, den eisch stelt, dat alle kwesties, die in den loop der procedure naar voren treden, grondig zullen behandeld worden, zonder dat ze in geding gebracht zijn door een aanklager of iemand, die een gravamen indient, dan is het einde niet te overzien.

Docent v. d. Schuit komt nu den eisch stellen: Genesis 1, ook al was 't niet aan de orde.

Maar als dat gebeurde, dan kon een ander zeggen: en nu Openbaring 20. Men weet, dat onder hen die tegen Assen referaten hielden, ook op dat hoofdstuk gewezen werd. En dan ook Openbaring XX gaan behandelen? En als dat klaar is — dan over Jeremia spreken? En over alles en nog wat, wat men te pas brengt in de debatten?

Het is erg gemakkelijk gezegd. Maar de Chr. Geref. broeders zelf schuiven alles van hun synodale tafel af, wat hun wat lastig blijkt. Zelfs al is het officieel aan de orde gesteld.

Wij kunnen docent v. d. Schuit troosten. Met klem is in de tegen Assen protesteerende kringen gewezen op Openbaring 20. Misschien dat de Chr. Geref. kerk de

kans krijgt, daarover te handelen. Want de Berkhoff schijnt daarover te willen schrijven in een zin, die niet goed schijnt te zijn naar het oordeel van enkele Chr. Geref. voormannen. Men smeekt hem nu echter al zoo'n beetje, zich rustig te houden. Waarom? Waarom, als deze begeerte om haastelijk alles wat zoo wel eens aan de orde komt, radicaal af te handelen, „heilge ernst was“? Laat men ginds nu eens zijn „Schriftbeschouwing“ afmaken; ook ten aanzien van Openb. XX! Dat wilden sommigen even hard, als docent v. d. S. een synode wil — teminste als hij geen lid is — over Genesis 1.

## KERKNIEUWS.

### GEREFORMEERDE KERKEN.

#### Tweetal te:

Delft (vac. K. Schilder): S. W. Bos te Dokkum en A. L. Bouma te Wanseevert.

Franker: J. H. Menhem te Hoogstraaten en S. J. Popma te Engwierum.

Zuilen: J. Lustigheid te Uithuizermeeden en H. v. d. Zanden te Wageningen.

#### Beroepen te:

Ede: C. v. d. Woude te Gornislijk.  
Emschede en Zierikzee: D. Ringnalda Jr te Leimuiden.  
Hillegersberg—Stratweg (2e maal): D. J. Courtois te Brussel.  
Hilversum (2 vacatures): W. H. den Houting te Huizen en H. A. Munnik te Zwolle.  
Meppel (vac. Dr Thys): P. Deddens te Rijswijk (Z.-H.).  
Paezens c.a.: H. de Jong te Boerakker.

#### Aangenomen naar:

Emmen: J. H. Binnema te Kijfswindwer.  
Heemstede: Dr J. H. Davinck te Hilversum.

#### Bedankt voor:

Hilgaard: W. H. v. d. Vegt te Drachtster Compagnie.

#### Intrede te:

Bierum: G. Wiersma. Tekst: Jak. 1:21b.

#### Afscheid van:

Leenwarden: H. S. Bouma. Tekst: Jes. 59:21.  
Wommels: A. B. W. M. Kok. Tekst: 1 Cor. 2:1-5.

In de op 7 dezer gehouden vergadering der Classis Haarlem, werd besloten de W. E. van Duin uit het ambt te ontsetten, op grond van valsche leer, naar art. 29-30 K.O.

De A. Pos. De missionaire predikant van de Geref. Kerk van Amsterdam, De A. Pos. heeft een paar maanden geleden een verzoek ingediend om in 1907 niet vertoef naar Holland te mogen komen.

Op dat verzoek heeft de Kerkeraad van Amsterdam gunstig beslist. De Pos zal bij leven en welzijn in Juli a.s. van Java vertrekken en hoopt in het midden van Augustus in Holland aan te komen.

De C. van Reenen. De C. van Reenen, predikant te Ugelow—Sibley (Noord-Amerika), die het beroep naar de Geref. Kerk van Woerden aannam, zal zich, alvorens in den dienst des Woords te worden bevestigd, hebben te onderwerpen aan een colloquium doctum. Het onderzoek zou zich dan hoofdzakelijk bepalen tot de vakken Dogmatiek en Exegese.

Een woord van vermaan. In de morgengodsdienst-oefening der Geref. Kerk te Velsen, werd door den predikant De J. D. Boerkoel namens den Kerkeraad een woord van vermaan voorgelezen in verband met de toename van het aantal godswonen huwelijken en de toename der losheid van zeden. Medegedeeld werd, dat door den Kerkeraad besloten was, dat voortaan schuldbijdenis niet alleen meer voor den Kerkeraad, doch in 't openbaar in het midden der gemeente behoort te geschieden.

De Kerkeraad der Geref. Kerk van Amsterdam besloot op 16 December a.s. des avonds in de Keizersgrachtkerk een vergadering te beleggen, waarin hardacht zal worden hoe 40 jaar geleden door den Kerkeraad de handen zijn verbonden, welke de Kerk aan de in 1816 gestichte organisatie verbonden.

### CHR. GEREFORMEERDE KERK.

#### Tweetal te:

Maarssen: A. H. Hilbers te Emschede en Joh. v. d. Vegt te Doersburg.

#### Beroepen te:

Amsterdam-Oost: J. I. de Vries te Bijnburg.  
Broek o. Akkerwoude: W. Hendriksen te Ede (Gbl.).  
Maassluis: B. v. d. Berg te Helder.

#### Intrede te:

Franker: M. Holtrop. Tekst: Luc. 5:5b.

### GEREFORMEERDE GEMEENTEN.

#### Tweetal te:

Gravenhage: M. Hofman te Krabbendijke en H. A. Minderman te Lisse.

#### Beroepen te:

Leiden: H. Kievit te Veendam.

#### Bedankt voor:

Scherpenisse: H. Kievit te Veendam.

### NEDERLANDSCHE HERVORMDE KERK.

#### Beroepen te:

Burum c.a.: E. P. Okken te Eexta (Gr.).  
Elburg: J. H. Th. Rappard te Barneveld.  
Feijenoord (vac. W. Voors): G. B. Westenburg te Beverwijk.  
Putten o. d. Veluwe: P. Kijftenbelt te Feijenoord.  
Serooskerke: cand. A. H. Hollenans te Amsterdam.  
Vierliet: A. Veldkamp te Dongjum.  
Wommels c.a.: H. J. Engelkes te Haarloo.

#### Aangenomen naar:

Dantumawoude (toez.): Th. Hettenga te Hindeloopen.  
Langerak bez. de Lek: cand. H. G. v. d. Hoek te Bithoven.  
Lutherade-Sittard: H. F. de Pui te Cadzand.  
Sexbierum: J. Nauta te Katwijk aan Zee.  
Westzaan: W. C. Reddingius te Oost-Vlieland.

#### Bedankt voor:

Mijdsrecht: I. Kievit te Baarn.  
Uitwijk c.a.: cand. J. de Wit, hulppr. te Heemstede.  
Rijssen: J. J. Timmer te Ermelo.  
Terkaple c.a.: A. C. v. Uchelen te Paezens.  
Wildervank: W. C. Reddingius te Oost-Vlieland.

#### Afscheid van:

Dantumawoude: J. A. Steenbeek. Tekst: 2 Tim. 3:14.